

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

REZOLŪCIJAS

REĢIONU KOMITEJA

RK 133. PLENĀRĀ SESIJA, 6.2.2019.–7.2.2019.

Eiropas Reģionu komitejas rezolūcija par tematu “Cīņa pret naida runu un naida noziegumiem”

(2019/C 168/01)

EIROPAS REĢIONU KOMITEJA (RK),

- būdama dziļi satriekta un apbēdināta par Gdaņskas mēra un RK locekļa *Paweł Adamowicz* – patiesa eiropieša, kurš veicināja un aizstāvēja brīvības, solidaritātes, demokrātijas, sociālās iekļaušanas un cieņas vērtības, – slepkavību,
  - ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību konvenciju,
  - ņemot vērā ES Pamattiesību hartu,
  - ņemot vērā RK 2019. gada 6. februāra atzinumu “Vēršanās pret dezinformāciju tiešsaistē: Eiropas pieeja”,
  - ņemot vērā RK 2016. gada 15. jūnija pašiniciatīvas atzinumu “Vēršanās pret radikalizāciju un vardarbīgu ekstrēmismu: preventīvie mehānismi vietējā un reģionālajā līmenī”,
  - ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2019. gada 30. janvāra debates par tematu “Cīņa pret naidpilnu klimatu un fizisku vardarbību pret demokrātiski ievēlētiem pilnvarotajiem pārstāvjiem”,
  - ņemot vērā darbu, ko veikusi ES augsta līmeņa grupa rasisma, ksenofobijas un citu neiecietības veidu apkarošanas jautājumos,
  - ņemot vērā nepieciešamību padziļināt dialogu ar cilvēkiem, tostarp saistībā ar pašreizējām un nākamajām vēlēšanām vietējā, reģionālajā, valstu un Eiropas līmenī,
1. pauž dziļas bažas par naida runas un naida noziegumu pieaugumu un publiskā diskursa deģenerāciju, kas Eiropas Savienībā (ES) rada dažādu veidu vardarbību, ekstrēmismu, propagandu un neiecietību un vērsas pret pašu Eiropas projekta pamatu; Bažas rada tas, ka dažādās valstīs vēlēti pārstāvji, pildot savus demokrātijas uzdevumus, saskaras ar nepieļaujamo spiedienu. Populisms un nedemokrātiski spēki izaicina demokrātiju un līdz ar to var vājināt tās darbību;
  2. norāda, ka ES pamatā ir kopīgs pamatvērtību kopums, kas ietver cilvēka cieņu un nediskrimināciju, kā noteikts Līguma par Eiropas Savienību 2. pantā, kā arī vārda brīvību, kā noteikts Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 10. pantā un ES Pamattiesību hartas 11. pantā;
  3. sagaida, ka Eiropas, valstu, reģionālais un vietējais pārvaldības līmenis, plašsaziņas līdzekļi, pilsoniskās sabiedrības organizācijas, ekonomikas dalībnieki un individuālie iedzīvotāji ievēros šīs vērtības, jo tās veido pamatu savstarpējai uzticībai un izpratnei un ir atvērtas un demokrātiskas sabiedrības stūrakmens;
  4. norāda, ka naidpilna retorika šķēļ mūsu sabiedrību, rada bailes un radikalizāciju, nomelno un dehumanizē cilvēkus un var izraisīt smagus nodarījumus. Tā grauj mūsu visu kopīgo mērķi – stipru Eiropu, ko vieno daudzveidība, miers un kopīgas vērtības;

5. aicina visus pārvaldības līmeņus veikt pasākumus, lai novērstu un aizsargātu iedzīvotājus no vardarbības, aizskārumiem, naida runas un naida noziegumiem; stingri aicina arī visas politiskās partijas kā efektīvas demokrātijas veidotājas atturēties no naida runas un propagandas izmantošanas politisku priekšrocību gūšanai;
6. norāda, ka reģionālie un vietējie politiķi, jo īpaši mēri un vietējo pašvaldību deputāti, būdami iedzīvotāju tuvumā, biežāk kļūst par naida un fiziskas vardarbības upuriem.
7. norāda, ka kopā ar daudzām pilsoniskās sabiedrības vietējām un reģionālām iniciatīvām un pārstāvjiem viņi ir neiecietības apkarošanas avangardā, un vienlaikus viņiem ir pienākums un atbildība cīnīties pret vardarbīgu uzvedību un naida runu;
8. aicina visas ES dalībvalstis un visus pārvaldības līmeņus veikt ieguldījumus izglītībā un uzlabot iedzīvotāju izpratni par savstarpējas cieņas nepieciešamību un nopietnajiem riskiem, kurus indivīdiem, sabiedrībai un demokrātijai rada naida runa un naida noziegumi;
9. aicina veicināt atbildīgu interneta lietošanu un plašsaziņas līdzekļu lietotprasmi, lai iedzīvotājiem, jo īpaši jauniešiem, sniegtu zināšanas un spēju atpazīt naida runu un naida noziegumus un vērsties pret tiem tiešsaistē un bezsaistē;
10. aicina visus sociālos plašsaziņas līdzekļus un interneta platformas uzņemties kopīgu atbildību, lai veicinātu un atvieglotu vārda brīvību, taču vienlaikus vērsties pret naida runu un naida noziegumiem saskaņā ar Rīcības kodeksu cīņai pret nelikumīgiem naidīgiem izteikumiem tiešsaistē, par ko Eiropas Komisija 2016. gada maijā vienojās ar *Facebook*, *Twitter*, *Microsoft* un *YouTube*, un mudina arī ieviest efektīvus instrumentus, lai darītu galu anonimitātei un apturētu viltus kontus, kā arī uzraudzītu tumšo tīmekli, ko bieži izmanto radikāla satura izplatīšanai;
11. pieņem zināšanai Eiropas Komisijas 2019. gada 4. februārī publiskoto ceturto novērtējuma ziņojumu par ES Rīcības kodeksu cīņai pret nelikumīgiem naidīgiem izteikumiem tiešsaistē. Norāda, ka 72 procentos gadījumu iesaistītie IT uzņēmumi uz norādēm par naida runu ir reaģējuši, saturu dzēšot. Vienlaikus pauž nožēlu, ka rādītājs, kas liecina par atgriezenisko saiti ar lietotājiem, ir nokrities līdz 65,4 %. Tāpēc uzskata, ka būtu jāapsver iespēja Rīcības kodeksā paredzēto brīvprātīgo pieeju papildināt ar regulatīviem ES līmeņa pasākumiem;
12. mudina uzlabot sadarbību un komunikāciju starp visiem pārvaldības līmeņiem, policiju, prokuratūru un tiesu iestādēm, kā arī pilsoniskās sabiedrības organizācijām, lai jau agrīnā posmā identificētu naida runu un naida noziegumus, īstenot atbilstošus pasākumus, lai to novērstu un apkarotu, un nodrošināt pienācīgu izmeklēšanu, kriminālvajāšanu, tiesāšanu un soda piemērošanu;
13. uzskata, ka ir būtiski katrā dalībvalstī sadarbībā ar ES iestādēm un reģionālajām un vietējām pašvaldībām izveidot trauksmes sistēmu, nodrošinot atbalstu un norādes, lai paziņas vai ģimene varētu ātri un viegli vērsties pēc palīdzības, ja kāda persona sāk izrādīt noslieci uz vardarbīgu ekstrēmismu un naida noziegumiem;
14. aicina nodrošināt atbalstu un solidaritāti visiem naida runas un naida noziegumu upuriem un lieciniekiem un mudina viņus ziņot par šādu rīcību attiecīgajām iestādēm, kurām jānodrošina cietušo un liecinieku aizsardzība; aicina ieviest pasākumus un mehānismus, lai veicinātu krimināltiesību iestāžu efektīvāku sadarbību ar cietušajiem, pilsonisko sabiedrību un sabiedrībā balstītām organizācijām šī jautājuma risināšanā;

15. norāda, ka esošie instrumenti nav nodrošinājuši cilvēktiesību un cilvēka cieņas pilnīgu aizsardzību, tādēļ aicina dalībvalstis sadarboties ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kā arī ar ES, lai saskaņā ar subsidiaritātes un proporcionalitātes principiem ⁽¹⁾ izstrādātu efektīvus tiesību aktus un instrumentus cīņai pret naida runas izplatīšanu un kūdīšanu uz naida noziegumiem;

16. uzdod Komitejas priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Eiropas Komisijai, Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropadomes priekšsēdētājam un ES Padomes prezidentvalstij Rumānijai un ES politiskajām grupām.

Briselē, 2019. gada 7. februārī

Eiropas Reģionu komitejas

priekšsēdētājs

Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽¹⁾ Saskaņā ar ES augsta līmeņa grupu rasisma, ksenofobijas un citu neiecietības veidu apkarošanas jautājumos pamatnostādņēm.